

BROJ 2 / 2026
travanj

poslovni edukator

časopis za osnovne i srednje škole, predškolske ustanove i druge javne ustanove

20

*Sretan
i blagoslovljen
USKRS!*

JUBILARNI STRUČNI SKUP POREČ 2026.

IMPRESSUM:

POSLOVNI EDUKATOR,
Broj 2 / travanj 2026.
UDK, ISSN 1846-3916

Nakladnik:**Kovačić konzalting d.o.o.**

Ivana Gundulića 3, 21220 Trogir
Tel./fax. 021/208-976
OIB: 79608058419
e-mail: kovacic.konzalting@gmail.com
IBAN: HR6623400091110841586

Za nakladnika:**Ela Kovačić****Glavna i odgovorna urednica:****Ela Kovačić****Urednik savjetnik:****Ivan Štefančić****Direktorica Kovačić konzalting d.o.o.:****Ela Kovačić****Dizajn časopisa:**

**Artworkks, vl. Kristijan Kuliš
i Ela Kovačić**

Lektorica:**Karmen Nakić****Kontakt osoba za savjetovanje
posredstvom elektroničke pošte:**

Ela Kovačić - za pretplatnike
Dunja Jakaša - za članove UTIRUŠ-a

Kontakt:

kovacic.konzalting@gmail.com
Tel.: 021/208 976 - za pretplatnike
Tel.: 021/221 276 - za članove UTIRUŠ-a

Suradnici i autori:

**Ela Kovačić, Iris Gović Penić,
Darko Milković, Đurđica Šoić,
Ružica Vukobratović, Danijela Stepić,
Martina Štefković, Ljiljana Vidić Rkman
Mirjana Mahović Komljenović,
Marija Zuber, Ivica Pranjić,
Silvija Zec Sambol, Dunja Jakaša...**

Tisak:**Printera grupa d.o.o.****Cijena godišnje pretplate:****282,50 eura (uključen PDV)**

Tekstovi objavljeni u časopisu "Poslovni
edukator" izražavaju mišljenje autora
i ne moraju se isključivo podudarati
s mišljenjem uredništva.

SADRŽAJ**Uvodna riječ:**

Dva desetljeća rasta uz vašu podršku! - **Ela Kovačić, dipl. iur.** 4

Pravo:

O nekim aspektima prava na godišnji odmor
- De lege lata / de lege ferenda - **mr. sc. Iris Gović Penić** 5

Otkaz ugovora o radu – aktualnosti u pogledu razloga i postupka otkazivanja
s posebnim osvrtom na djelatnost školstva - **Darko Milković, dipl. iur.** 23

Prikupljanje, obrada i zaštita osobnih podataka
u školskim ustanovama - **Đurđica Šoić, dipl. iur.** 39

Izmjene i dopune Pravilnika o kriterijima za izricanje
pedagoških mjera - **Ružica Vukobratović, dipl. iur.** 47

Zapošljavanje u instituciji u Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu
plaća u državnoj službi i javnim službama - **Ružica Vukobratović, dipl. iur.** 50

Računovodstvo:

Financijsko izvještavanje kod proračunskih korisnika za razdoblje
od 1. siječnja do 31. ožujka 2026. te druge aktualnosti vezane
uz Objedinjenu glavnu knjigu i poslovanje preko jedinstvenog računa
proračuna - **Danijela Stepić, uni. spec. oec. i Martina Štefković, dipl. oec.** 53

Ulazak u riznicu – izazovi računovodstvenih evidencija proračunskog
korisnika i nadležnog proračuna te obveza uvođenja Objedinjene
glavne knjige - **Ljiljana Vidić Rkman, univ. mag. oec.** 61

Početno razdoblje primjene fiskalizacije eRačuna u školama
i predškolskim ustanovama - **mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović** 68

Naknada za prehranu na teret poslodavca za zaposlenike
javnih službi - **dr. sc. Marija Zuber** 75

Javna nabava:

Jednostavna nabava u EOJN RH – Konačni prijedlog Zakona
o javnoj nabavi u Hrvatskom saboru - **Ivica Pranjić, dipl. oec.** 80

Zdravlje:

HRANA U SLUŽBI ZDRAVLJA: Integrativni pristup prehrani, mikrobiomu
i prevenciji kroničnih bolesti - **dr. sc. Silvija Zec Sambol, dr. med.** 89

Iz rada udruge:

Pratite našu Facebook stranicu i budite u tijeku - **Dunja Jakaša** 91

Iz rada Kovačić konzaltinga:

Izvjешće sa stručnog skupa u Poreču
(17. – 20. ožujka 2026.) - **Ela Kovačić, dipl. iur.** 92

Nova usluga: Kovačić konzalting predstavlja Đurđicu Šoić! 94

Nova usluga: Kovačić konzalting predstavlja Juricu Botića! 95

Ela Kovačić
dipl. iur.

Dva desetljeća rasta uz vašu podršku!

Poštovani čitatelji i dragi suradnici,
pred vama je poseban broj *Poslovnog edukatora*.

Dok listate ove stranice, mi još uvijek sabiremo dojmove s našeg jubilarnog stručnog skupa u Poreču, gdje smo zajedno obilježili punih **20 godina publiciranja našeg i vašeg časopisa**.

Godišnjice su obično vrijeme za statistike, no atmosfera kojoj smo svjedočili u Poreču govori više od bilo koje brojke. Vidjeti dvoranu ispunjenu sudionicima koji odlaze nasmijani svojim kućama, obogaćeni novim znanjima, i što je najvažnije, s potvrdom da je ono što rade vrijedno i ispravno, najveća je nagrada našem stručnom timu.

Snaga je u kolegijalnosti što potvrđuje i ovaj jubilej koji nas je podsjetio na ono što oduvijek ističemo, a to je **umrežavanje kao temelj našeg posla**.

U svijetu brzih promjena i kompleksnih propisa nitko nam ne može pružiti bolju podršku, savjet ili razumijevanje od kolege koji svakodnevno dijeli istu radnu stvarnost.

Stručni časopis *Poslovni edukator* već dva desetljeća nastoji biti upravo to, mjesto susreta, prostor za razmjenu iskustava i sigurna luka za sve vaše profesionalne nedoumice.

Hvala vam što ste dio naše priče. Bez vaših pitanja, vaših iskustava i vaše vjernosti, ovih 20 godina ne bi imalo isti smisao.

Nastavljamo dalje, oslanjajući se jedni na druge jer znanje se množi samo kada se dijeli.

Uživajte u čitanju novog broja!

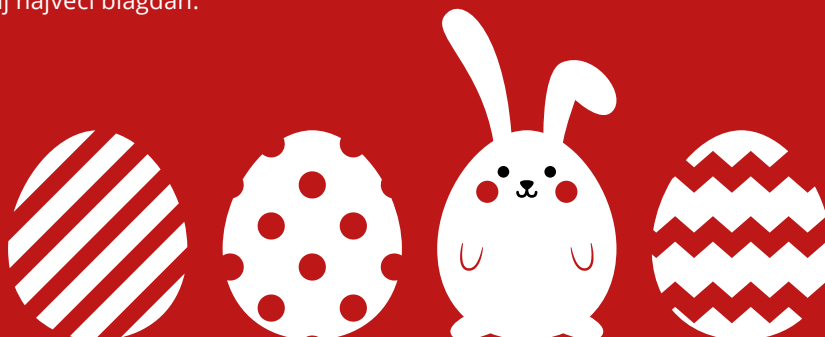
Ela Kovačić i uredništvo

SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS!

Dragi čitatelji i suradnici,
neka vam ovi blagdanski dani donesu zasluženi predah, mir i radost u krugu vaših najmilijih.

Uskrs je simbol novih početaka i nade, a mi vam želimo da tu energiju prenesete i u svoje radne sredine. Neaka vas prati osobno zadovoljstvo i profesionalni uspjeh, uz toplinu i svjetlost koju donosi ovaj najveći blagdan.

Vaš stručni tim
Kovačić konzaltinga

KOVAČIĆ
KONZALTING

O nekim aspektima prava na godišnji odmor – de lege lata / de lege ferenda

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Iris Gović Penić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

PRAVO

1. UVOD

Pravo svakog radnika na tjedni odmor i plaćeni godišnji odmor – ustavna su prava. I to tako važna da ih se radnik ne može odreći.

Osim Ustava RH, pravo radnika na plaćeni godišnji odmor uređuju konvencije i preporuke Međunarodne organizacije rada. Posebno važna je Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 132 o plaćenom godišnjem odmoru (revidirana)¹ (u daljnjem tekstu: Konvencija o plaćenom godišnjem odmoru).

Od europskih pravnih izvora važni su još i Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. (o određenim vidovima organizacija radnog vremena) te Povelja Europske unije o temeljnim pravima.

Ipak, najvažniji je Zakon o radu (Narodne novine, br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23, dalje: ZR) i praksa nadležnih tijela utemeljena na ZR-u.

U nastavku rada slijedi zakonsko uređenje ovog pravnog područja, ali i sugestije da bi neke aspekte prava na godišnji odmor trebalo mijenjati.

2. RADNIK NE MOŽE SUDSKIM PUTEM ZAHTIJEVATI OSTVARIVANJE GODIŠNJEG ODMORA U NEKOM KONKRETNOM RAZDOBLJU

Iako je pravo na plaćeni godišnji odmor pravo radnika, radnik nema pravnih sredstava kojima bi poslodavca prisilio da mu fizički omogući korištenje godišnjeg odmora sukladno njegovim zakonskim pravima.

Navedeno potvrđuje sljedeća sudska odluka:

Pogrešnom primjenom materijalnog prava nižestupnijski sudovi prihvatili su tužbeni zahtjev za određivanje razdoblja korištenja godišnjeg odmora tužiteljice od 16.

srpnja 1999. do 23. kolovoza 1999., što je tuženik dužan priznati i tužiteljici izdati odgovarajuće rješenje. Naime, određivanje razdoblja korištenja godišnjeg odmora radnika autonomno je pravo poslodavca, te sud nema ovlaštenje poslodavcu naložiti razdoblje u kojem će radnik koristiti godišnji odmor. Isto tako donošenje rješenja o korištenju godišnjeg odmora autonomno je pravo poslodavca, pa sudu ne pripada pravo da poslodavcu nalaže izdavanje rješenja o korištenju godišnjeg odmora radnika.

Vrhovni sud RH, Revr-710/2002 od 12. veljače 2003.

No, ako poslodavac radniku ne omogući korištenje godišnjeg odmora na način i pod uvjetima propisanim ZR-om, osim u slučaju prestanka ugovora o radu, čini prekršaj iz grupe težih prekršaja (čl. 228., st. 1., toč. 18. ZR-a).

Isto tako, radnik pod određenim pretpostavkama ima pravo na naknadu štete zbog nekorisćenja godišnjeg odmora, ali o tome će biti riječi naknadno.

Iz sudske prakse posebno treba istaknuti situacije sankcioniranja radnikovog samovoljnog određivanja kada će koristiti godišnji odmor. Naime, u praksi su zbog takvog ponašanja česta izvanredna otkazivanja ugovora o radu, otkazivanja bez priznavanja prava na otkazni rok, i to zbog osobito teške povrede obveza iz radnog odnosa zbog koje nastavak radnog odnosa nije moguć.

Da su takvi otkazi ugovora o radu načelno dozvoljeni jer dovode do gubitka povjerenja poslodavca u radnika, poremećaja u procesu rada i dr., potvrđuju sljedeće sudske odluke:

U žalbi tužitelj ponavlja svoj pravni stav istaknut tijekom prvostupanjskog raspravljanja, pozivajući se na odredbu čl. 84., st. 4. ZR-a koji regulira prenošenje godišnjeg odmora u sljedeću kalendarsku godinu, jer je pravo radnika da godišnji odmor ili dio godišnjeg odmora koji je prekinuo ili nije iskoristio u kalendarskoj godini u kojoj je

^{*} Sutkinja Županijskog suda u Zagrebu.

¹ Narodne novine – Međunarodni ugovori 3/02.

Darko Milković*
dipl. iur.

Otkaz ugovora o radu – aktualnosti u pogledu razloga i postupka otkazivanja s posebnim osvrtnom na djelatnost školstva

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

PRAVO

U članku se obrađuju aktualnosti u pogledu razloga i postupka otkazivanja. Analizira se sudska praksa u predmetima u kojima se kao razlozi za otkaz pojavljuju razlozi koji u praksi prevladavaju u posljednje vrijeme, s posebnim osvrtom na školsku djelatnost, odnosno na razloge pojedinih otkaza koje susrećemo u toj djelatnosti.

1. UVOD

Za otkaz ugovora o radu i postupak koji mu prethodi možemo slobodno reći da privlači najviše pažnje od svih instituta Zakona o radu¹ (u daljnjem tekstu ZR), stoga što ovi instituti u stvari reguliraju pitanje sukoba interesa stranaka ugovora o radu jer jedna strana želi prestanak tog ugovora, a druga se tome protivi. Preteći sudsku praksu od početka primjene ZR-a, odnosno od 1. siječnja 1996. do danas, uočili smo da se pored standardnih i uvijek prisutnih razloga za otkaz ugovora o radu kao što su ukidanje radnih mjesta, krađa imovine poslodavca ili neizvršavanje obveza iz radnog odnosa, pojavljuju i razlozi uvjetovani razvojem suvremene tehnologije i medija. U djelatnosti školstva susrećemo sve vrste otkaza iz ZR-a, pritom i otkaze koji su karakteristični samo za tu djelatnost, a to je otkaz zbog skrivljenog ponašanja kad se radnik ne odazove na prosudbu radne sposobnosti.

2. POSLOVNO UVJETOVANI OTKAZ

2.1. Razlog otkazivanja

Člankom 7. ZR-a propisana je obveza poslodavca radniku dati posao i isplatiti mu plaću za obavljeni rad. Istovremeno se radnik obvezuje osobno obaviti posao prema uputama poslodavca u skladu s naravi i vrstom rada.

Dakle, radnik i poslodavac zaključili su ugovor o radu jer poslodavac ima potrebu za radnikom, a radnik za ostvarivanjem plaće koja mu se isplaćuje za obavljeni rad. S vremenom su moguće nove okolnosti koje

po svojoj prirodi onemogućuju poslodavca da radniku osigura daljnji rad na radnom mjestu utvrđenom ugovorom o radu. ZR te okolnosti, odnosno razloge za poslovno uvjetovani otkaz, dijeli na gospodarske, tehničke i organizacijske.

Gospodarski su razlozi okolnosti koje su nastale neovisno o poslovnim potezima poslodavca, ali koje zbog svojeg (negativnog) učinka utječu na poslodavca koji je radi smanjenja troškova proizvodnje prisiljen smanjiti broj radnika. Kao primjer možemo navesti krizu nastalu COVID-om ili prije toga financijsku krizu, što je dovelo do otpuštanja brojnih radnika zbog smanjenja posla za poslodavca.

Tehnički razlozi nastaju kao posljedica aktivnosti samog poslodavca, usmjerene na unapređenje dotadašnjeg načina poslovanja. Radi se o okolnostima koje su nastale uvođenjem nove tehnologije, poput uvođenja automatizirane proizvodnje ili računalnih sustava u poslovanje. Primjerice, kada su se poslovi u službi analitičkog knjigovodstva automatizirali, prestala je potreba za brojem radnika koji su dotad radili u toj službi (Vrhovni sud RH, Revr-805/2007 od 28. veljače 2008.), ili u budućnosti kad umjetna inteligencija preuzme dio dosadašnjih poslova koje obavljaju ljudi.

Organizacijski razlozi isključivo su posljedica djelovanja poslodavca jer zbog promjene, odnosno organizacije poslovanja, nastaje višak radnika. Naime, pravo je poslodavca organizirati proces rada, uključujući i mogućnost ukidanja radnog mjesta, premještanja na drugo radno mjesto, a sve u skladu s potrebama organizacije rada i cilja zbog kojih je sklopljen ugovor o radu (Vrhovni sud RH, Rev-1638/1998 od 14. siječnja

* Sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

¹ Zakon o radu, „Narodne novine“, br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23.

Đurđica Šoić
dipl. iur.

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Đurđici Šoić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Prikupljanje, obrada i zaštita osobnih podataka u školskim ustanovama

PRAVO

1. UVOD

U ovom članku autorica će razmatrati prikupljanje, obradu i zaštitu osobnih podataka u školskoj ustanovi. Škola je voditelj obrade osobnih podataka, a ravnatelj kao čelnik može dati ovlaštenje konkretnom radniku za prikupljanje i obradu osobnih podataka redovitih učenika i roditelja, odnosno zakonskih zastupnika učenika, radnika školske ustanove, kandidata koji sudjeluju u natječajnom postupku za zasnivanje radnog odnosa, vanjskih suradnika, članova školskog odbora i članova vijeća učenika, a u svrhu provođenja djelatnosti osnovnog obrazovanja. Pravni temelj je Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi¹, Zakon o radu² te drugi važeći zakonski i podzakonski akti na kojima se temelji organizacija rada i poslovanje školske ustanove. Ravnatelj školske ustanove donosi odluku o osobama zaduženim za obradu i zaštitu osobnih podataka. U nedostatku takve posebne odluke, ta ovlast proizlazi iz djelokruga rada određenog radnim mjestom, navedenim u sklopljenom ugovoru o radu. Nadalje, svaki radnik može se slobodno obratiti službeniku za zaštitu osobnih podataka u vezi svih nedoumica i pitanja jer je jedna od ugovorenih obveza upravo pravno savjetovanje radnika školske ustanove. U ovom članku autorica će se osvrnuti na najčešća pitanja u vezi osobnih podataka i osobnih dokumenata koji zahtijevaju prikupljanje, obradu i zaštitu osobnih podataka u skladu s Općom uredbom i važećim pravnim propisima, te svojim razmatranjem nastojati radnika, posebice početnika, zaduženog za prikupljanje,

obradu i zaštitu osobnih podataka u školskoj ustanovi, usmjeriti na zakoniti način postupanja, koji nadzire Agencija za zaštitu osobnih podataka.

2. AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA I PRAVNI OKVIR PRIKUPLJANJA, OBRADJE I ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA

Člankom 37. Ustava Republike Hrvatske svakom se jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka. Bez privole ispitanika, osobni se podaci mogu prikupljati, obrađivati i koristiti samo uz uvjete određene zakonom. Zakonom se uređuje zaštita podataka te nadzor nad djelovanjem informatičkih sustava u državi. Zabranjena je uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihovoga prikupljanja³.

Agencija za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: AZOP; u daljnjem tekstu: Agencija) samostalno je i neovisno državno tijelo koje nadzire provedbu Opće uredbe o zaštiti podataka⁴. Agencijom rukovodi ravnatelj, a započela je s radom 2004. godine. Osnovana je na temelju Zakona o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, broj 103/2003), kojim je prvi put uređena zaštita osobnih podataka u Republici Hrvatskoj⁵.

Od 25. svibnja 2018. godine⁶ u Republici Hrvatskoj izravno se primjenjuje **Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016.** godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (u daljnjem

¹ Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23.

² Narodne novine, broj 93/14, 127/17, 98/19, 152/22, 46/23, 64/23.

³ Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/14).

⁴ Na internet stranici <https://azop.hr/> dostupne su informacije o Agenciji u dokumentu Pravila privatnosti, Uvjeti korištenja, Postavke kolačića, Izjava o pristupačnosti.

⁵ Prestaje važiti stupanjem na snagu Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, broj 42/2018).

⁶ Od istoga datuma Opća uredba o zaštiti podataka primjenjuje se u svim državama članicama Europske unije.

Ružica
Vukobratović
dipl. iur.

Izmjene i dopune Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Ružici Vukobratović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

PRAVO

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera objavljen je 5. ožujka 2026. godine u Narodnim novinama, broj 22/26, a stupio je na snagu 13. ožujka 2026. godine.

U nastavku teksta opširnije o izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera.

1. UVOD

Odredbama članaka 84., 85. i 86. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisuju se pedagoške mjere u osnovnoj i srednjoj školi te način i postupak izricanja pedagoških mjera.

Kriteriji za izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola propisuju se Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera.

Odredbom članka 11. stavka 1, točke 12. Zakona o prosvjetnoj inspekciji propisano je da nadzor nad postupkom izricanja pedagoških mjera u školi provodi prosvjetni inspektor, te utvrđuje provodi li škola postupak izricanja pedagoških mjera u skladu sa zakonom, drugim propisom te statutom, odnosno općim aktom.

U slučajevima utvrđenih nepravilnosti prilikom izricanja pedagoških mjera u školi, prosvjetna inspekcija izriče mjere propisane ovim Zakonom. Učenički dom statutom uređuje pedagoške mjere, uvjete, način, postupak i tijela za izricanje pedagoških mjera.

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera objavljen je 5. ožujka 2026. godine u Narodnim novinama, broj 22/26, a stupio je na snagu 13. ožujka 2026. godine.

Škole su dužne uskladiti odredbe statuta s odredbama ovoga Pravilnika u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu. Rok za usklađivanje je do 13. lipnja 2026. Ovim Pravilnikom mijenja se i dopunjuje Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (Narodne novine, broj 94/15 i 3/17).

1.1. Vrste pedagoških mjera zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj i srednjoj školi i tijela koja izriču pedagošku mjeru

Pedagoške mjere u osnovnoj školi su:

- **opomena** – izriče razrednik
- **ukor** – izriče razredno vijeće
- **strogi ukor** – izriče učiteljsko vijeće
- **preseljenje u drugu školu** – ravnatelj odlučuje rješenjem na temelju prijedloga učiteljskog vijeća

Pedagoške mjere u srednjoj školi su:

- **opomena** – izriče razrednik
- **ukor** – izriče razredno vijeće
- **opomena pred isključenje** – izriče nastavničko vijeće
- **isključenje iz srednje škole** – ravnatelj odlučuje rješenjem na temelju prijedloga nastavničkog vijeća

Opomena, ukor, strogi ukor i opomena pred isključenje su mjere upozorenja i ne izriču se u upravnom postupku. Na izrečene mjere učenik ili roditelj može podnijeti **prigovor** ravnatelju u roku od osam dana od dana izricanja.

Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu i isključenja iz srednje škole izriče se u upravnom postupku.

Ružica
Vukobratović
dipl. iur.

Zapošljavanje u instituciji u Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Ružici Vukobratović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

PRAVO

U Registar zaposlenih i centralizirani obračun plaća u državnoj službi i javnim službama unose se podaci o zaposleniku danom početka rada koji su potrebni za obračun i isplatu plaće, naknada i ostalih materijalnih prava. Za zaposlenika koji zasniva radni odnos u školi u kartici Zapošljavanje u instituciji, unosi se ukupni staž do zapošljavanja, staž u djelatnosti do zapošljavanja, ukupni neprekidni staž u službi do zapošljavanja, ukupni uvećani staž, ukupni staž do zapošljavanja za uvećanje plaće 0,5 %. Podaci o prethodnom zaposlenju zaposlenika unose ne na temelju elektroničkog zapisa podataka evidentiranih u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U nastavku teksta opširnije o dodatku za radni staž i neprekidnom stažu koji se računa za jubilarnu nagradu.

1. UVOD

Zaposlenik ostvaruje pravo na **dodatak za radni staž u iznosu 0,5 % za svaku navršenu godinu** radnog staža. Zaposleniku se za rad u nepunom radnom vremenu radni staž računa kao da je radio u punom radnom vremenu.

Jubilarna nagrada pripada zaposleniku za neprekidan staž u javnim službama, bez obzira na promjenu poslodavca i bez obzira na ugovoreno radno vrijeme (puno ili nepuno).

U Registar zaposlenih i centraliziranom obrazovanju plaća u državnoj službi i javnim službama u kartici Zapošljavanje u instituciji za zaposlenika koji zasniva radni odnos u školi, unosi se ukupni radni staž za uvećanje plaće od 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža.

Zaposleniku se za rad u nepunom radnom vremenu radni staž računa kao da je radio u punom radnom vremenu. Za jubilarnu nagradu unosi se neprekidni staž u državnoj i javnim službama.

2. DODATAK ZA RADNI STAŽ

Sukladno članku 57. Temeljnog kolektivnog ugovora za zaposlenike u javnim službama (Narodne novine, broj 29/24.; dalje u tekstu – TKU), dodatak za radni staž iznosi 0,5 % na osnovnu plaću za svaku navršenu godinu radnog staža. Zaposleniku se za rad u nepunom radnom vremenu radni staž računa kao da je radio u punom radnom vremenu.

U članku 18. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Narodne novine, broj 155/23) propisano je što se smatra radnim stažom za ostvarivanje prava zaposlenika na uvećanje plaće od 0,5 % za svaku završenu godinu radnog staža.

Sukladno članku 18. Zakonu o plaćama u državnoj službi i javnim službama, **radni staž** je vrijeme rada koje se prema propisima mirovinskog osiguranja računa u staž osiguranja, i za koje su plaćeni doprinosi u Republici Hrvatskoj, a koje je provedeno u:

- radnom odnosu
- samostalnom obavljanju profesionalne djelatnosti u skladu s posebnim propisima
- profesionalnom obavljanju dužnosti u tijelima javne vlasti i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na koju je osoba izabrana ili imenovana
- obavljanju poslova obrtnika upisanog u odgovarajući registar
- obavljanju samostalne djelatnosti.

Iznimno, u radni staž uračunava se i radni staž ostvaren u inozemstvu, pod uvjetom da se on računa u Republici Hrvatskoj u staž osiguranja za mirovinu, odnosno ako je tako regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske i pojedinih drugih država, ili se radi o stažu ostvarenom u zemljama Europske unije nakon 1. srpnja 2013., ili se radi o stažu ostvarenom u institucijama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i u Švicarskoj Konfederaciji te

Danijela Stepić
uni. spec. oec.

Martina Štefković
dipl. oec.

**IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?**

Pošaljite ga na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

Aktualnosti u sustavu proračuna

U skladu s pravilima financijskog izvještavanja u sustavu proračuna, školske i predškolske ustanove obvezne su za prvo tromjesečje 2026. sastaviti i predati financijske izvještaje. U okviru financijskog izvještavanja obvezne su za prvi kvartal u 2026. god. sastaviti i predati Izvještaj o EU sredstvima na obrascu EU izvještaj, kao što je bilo obvezno prvi put i za proračunsku 2025.

U tekstu se daje pregled obveznika sastavljanja, rokova predaje i ostale specifične informacije na koje je potrebno obratiti pozornost prilikom predaje financijskih izvještaja za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2026., te se daje osvrt na EU izvještaj temeljem podataka prikupljenih iz EU izvještaja koje su školske i predškolske ustanove predale za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025.

1. UVOD

Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu¹ propisan je oblik i sadržaj financijskih izvještaja, razdoblja za koja se sastavljaju te obveze i rokovi njihova podnošenja.

Za svako izvještajno razdoblje Ministarstvo financija priprema i objavljuje na mrežnoj stranici okružnicu o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: JLP(R)S), proračunskih i izvanproračunskih korisnika. U okružnici se navode rokovi predaje financijskih izvještaja za tekuće izvještajno razdoblje i vrste izvještaja koje predaju pojedini obveznici.

Financijske izvještaje mogu predati isključivo proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i JLP(R)S-a utvrđeni u Registru, odnosno subjekti upisani u **Registar zaključno s 31. ožujkom 2026.** Registar je dostupan na internetskim stranicama Ministarstva financija na poveznici [https://rpkfi.drzavna-ri-](https://rpkfi.drzavna-ri-znica.hr/PORTAL/Rkp)

[znica.hr/PORTAL/Rkp](https://rpkfi.drzavna-ri-znica.hr/PORTAL/Rkp) (<https://mfin.gov.hr/> → Istaknute teme → Državna riznica → Računovodstvo → Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika).

2. IZMJENE ROKOVA PREDAJE KVARTALNIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA OD 2026. GODINE

Posljednjim izmjenama i dopunama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, objavljenim u prosincu 2025. (u Narodnim novinama, br. 156/25), izmijenjeni su rokovi predaje kvartalnih financijskih izvještaja.

Naime, rokovi predaje kvartalnih financijskih izvještaja produženi su za dodatnih 5 dana u odnosu na prethodne rokove predaje financijskih izvještaja. Novi rokovi predaje kvartalnih financijskih izvještaja primjenjuju se počevši od prvog izvještajnog razdoblja u 2026., odnosno od izvještajnog razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka 2026.

Tablica 1. Rokovi predaje financijskih izvještaja za školske i predškolske ustanove

Obveznik	Razdoblje	Novi rokovi predaje financijskih izvještaja od 2026.
Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1. siječnja – 30. lipnja, 1. siječnja – 31. ožujka i 1. siječnja – 30. rujna	15 dana po isteku izvještajnog razdoblja

¹ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Nar. nov., br. 37/22, 52/25 i 156/25).

Ljiljana
Vidić Rkman
univ. mag. oec.

Ulazak u riznicu – izazovi računovodstvenih evidencija proračunskog korisnika i nadležnog proračuna te obveza uvođenja Objedinjene glavne knjige

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

U ovom tekstu analizira se kako uvođenje riznice i Objedinjene glavne knjige mijenja proračunsko računovodstvo na razini nadležnog proračuna i proračunskih korisnika. Objašnjava se novi zakonodavni okvir te posljedice poslovanja preko jedinstvenog računa proračuna, pri čemu novčani tijekom prelazi na razinu riznice. Poseban naglasak stavljen je na knjigovodstvene isprave i dodatne dokumente potrebne u lokalnoj riznici, kao i na obvezu urednog, usklađenog knjiženja između korisnika i nadležnog proračuna. Detaljno se razrađuju pravila za vođenje Objedinjene glavne knjige te nužnost redovitih kontrola, usklađivanja i točnih bilješki uz financijske izvještaje. U završnom dijelu prikazane su najčešće pogreške u rizničnom poslovanju i praktična rješenja kako bi ulazak u riznicu postao prilika za poboljšanje financijskog upravljanja, a ne izvor trajnih neusklađenosti.

1. UVOD

Uvođenje riznice i Objedinjene glavne knjige donijelo je značajne promjene u proračunskom računovodstvu i financijskom izvještavanju u proteklom razdoblju. Promjene zahvaćaju ne samo računovodstvene službe nadležnih proračuna i proračunskih korisnika, nego i upravne odjele, čelnike institucija te informatičku podršku jer je nužno uskladiti planiranje, izvršavanje proračuna i upravljanje novčanim sredstvima s novim zakonskim zahtjevima. Cilj ovoga rada jest na jednom mjestu sažeto prikazati ključne zakonske novine vezane uz poslovanje preko jedinstvenog računa proračuna, izazove u računovodstvenim evidencijama proračunskih korisnika i nadležnog proračuna te obveze u vezi s uspostavom Objedinjene glavne knjige, uz naglasak na praktične preporuke za uredno i usklađeno knjiženje u lokalnoj riznici.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonske izmjene koje uređuju poslovanje nadležnih proračuna i proračunskih korisnika u riznici, temelje se na više međusobno povezanih zakona, podzakonskih akata i uputa Ministarstva financija Republike Hrvatske. Krovni pravni akt je Zakon o proračunu (NN, 144/21) koji u članku 4. definira riznicu kao sustav koji organizacijski i informacijski objedinjava proračunske procese, obuhvaćajući pripremu proračuna, izvršavanje proračuna,

računovodstvo i upravljanje novčanim sredstvima, te se uz njega primjenjuju sljedeći propisi i upute:

- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN, 37/22, 52/25 i 156/25) određuje strukturu i rokove financijskih izvještavanja kojima se prikazuju rezultati poslovanja nadležnog proračuna i proračunskog korisnika u sustavu riznice.
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, s izmjenama i dopunama (NN, 158/23, 154/24 i 52/25), definira pravila evidentiranja poslovnih događaja koje su potrebne za točno evidentiranje svih transakcija proračunskog računovodstva, uključujući i one koje se provode preko jedinstvenog računa riznice.
- Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN, 102/19 i NN, 105/25) postavlja zahtjeve za kontrolno okruženje i procedure kojima se mora osigurati zakonito i pravilno raspolaganje proračunskim sredstvima.
- Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN, 58/16) detaljnije razrađuje organizacijske i proceduralne kontrole vezane uz ovlašćivanje, provjeru i dokumentiranje naloga za plaćanje preko riznice.
- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (NN, 4/24 i 122/25) propisuje klasifikacijske oznake kojima se u sustavu riznice označavaju prihodi

mr. sc.
Mirjana Mahović
Komljenović
dipl. oec.

Početno razdoblje primjene fiskalizacije eRačuna u školama i predškolskim ustanovama

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Zakon o fiskalizaciji koji se počeo primjenjivati 1. siječnja 2026. godine obuhvaća fiskalizaciju računa u krajnjoj potrošnji u B2C segmentu (engl. Business-to-Consumer – transakcije od poreznih obveznika prema potrošaču), te razmjenu eRačuna i fiskalizaciju eRačuna u tuzemnim transakcijama između određenih kategorija poreznih obveznika u B2B segmentu (engl. Business to Business – transakcije između poreznih obveznika) te u poslovanju između poreznih obveznika i javnih tijela u B2G segmentu (engl. Business to Government - transakcije između poreznih obveznika i državnih tijela ili javnih naručitelja). Utjecaj Zakona o fiskalizaciji na škole i predškolske ustanove nije jednak za sve subjekte, već ovisi o njihovom statusu: jesu li ustanove upisane u registar obveznika PDV-a, te jesu li obveznici poreza na dobit po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti.

Ako školske i predškolske ustanove kao proračunski korisnici, nisu obveznici poreza na dobit, ne provode postupak fiskalizacije izdavanja računa u krajnjoj potrošnji (B2C segment) po modelu Fiskalizacija 1.0 korištenjem prilagođenih naplatnih uređaja za elektroničku razmjenu podataka s PU. No, u slučaju ako su školske i predškolske ustanove kao proračunski korisnici, upisane u registar obveznika PDV-a, tada od 1. siječnja 2026. godine, imaju obvezu zaprimanja i izdavanja eRačuna te provođenja postupka fiskalizacije eRačuna (B2B i B2G segment) po modelu Fiskalizacija 2.0.

Međutim, obveza zaprimanja eRačuna od 1. siječnja 2026. godine, propisana je za trgovačka društva, obrtnike, slobodna zanimanja, tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i jedinica lokalne i područne samouprave koji su upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a koji nisu u sustavu PDV-a. **Budući najveći broj škola i predškolskih ustanova, nisu obveznici poreza na dobit niti su upisane u registar obveznika PDV-a, to od početka ove godine imaju obvezu samo zaprimanja eRačuna od drugih poreznih obveznika.**

Istovremeno, školske ustanove ostaju i nadalje obveznici zaprimanja elektroničkih računa za sve proizvode i usluge koje se smatraju javnom i jednostavnom nabavom a prema Zakonu o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi koji se primjenjuje od 1. srpnja 2019. godine.

1. UVOD

Stupanjem na snagu Zakona o fiskalizaciji (Nar. nov., br. 89/25.) koji obuhvaća fiskalizaciju računa u krajnjoj potrošnji te fiskalizaciju eRačuna u tuzemnim transakcijama između poreznih obveznika i javno-pravnih tijela, koji se počeo primjenjivati od 1. siječnja 2026. godine, započelo je postepeno uvođenje elektroničkog računa u poslovanje između poreznih obveznika te zamjena papirnatoг računa.

Za provedbu fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji donesen je **novi Pravilnik o fiskalizaciji računa u krajnjoj potrošnji (Nar. nov., br. 153/25)**, koji od 1. siječnja 2026. zamjenjuje dosadašnji podzakonski okvir fiskalizacije u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 153/25). Zakon o fiskalizaciji propisuje obvezu fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji za sve obveznike pore-

za na dohodak od samostalne djelatnosti i obveznike poreza na dobit koji izdaju račune prema odredbama Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 115/15.- 151/24; dalje: OPZ), odnosno prema građanima.

Razmjena eRačuna i fiskalizacija eRačuna u B2B i B2G segmentu detaljnije su uređene **novim Pravilnikom o eRačunu (Nar. nov., br. 11/26)**.

Školske i predškolske ustanove u praksi se pritom susreću i s obvezama zaprimanja eRačuna u javnoj nabavi, prema odredbama Zakona o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi (Nar. nov., br. 94/18.) Stoga, **od 1. siječnja 2026. godine, školske ustanove trebaju uvažavati propisane odredbe o zapri-**

dr. sc.
Marija Zuber

Naknada za prehranu na teret poslodavca za zaposlenike javnih službi

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. UVOD

Prema članku 24. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Nar. nov., br. 155/23.), koji kao posebni propis obvezuje javne ustanove i izvor je prava za zaposlene u školstvu i drugim javnim službama, kolektivnim ugovorom mogu se urediti druga materijalna prava službenika i namještenika koja nisu uređena tim propisom.

Za zaposlene u javnim službama, ovlaštenje za sklapanje kolektivnih ugovora ima Vlada RH (na strani poslodavca) i sindikati koji se prema Zakonu o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (Nar. nov., br. 93/14. i 26/15.) smatraju reprezentativnima na području za koje se sklapa kolektivni ugovor.

U važećem Temeljnem kolektivnom ugovoru za zaposlenike u javnim službama (Nar. nov., br. 29/24.; dalje: TKU za javne službe) koji je sklopljen 1. ožujka 2024. godine na rok od 4 godine i do sada nije dopunjavani mijenjan, **nije ugovoreno pravo zaposlenika javnih službi na naknadu troškova prehrane tijekom rada.** To pravo nije uređeno niti u jednom granskom kolektivnom ugovoru javnih službi koji su istekli, ali se neke njihove odredbe i dalje primjenjuju na temelju posebne Odluke Vlade RH o produljenju primjene odredbi o materijalnim i nematerijalnim pravima zaposlenika u javnim službama ostvarenih temeljem granskih kolektivnih ugovora (Nar. nov., br. 10/24.), sve do sklapanja novog granskog kolektivnog ugovora za određenu djelatnost javne službe.

Ni u Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Nar. nov., br. 56/22. -11/26.; dalje: Kolektivni ugovor za državnu službu) koji je sklopljen 2022. godine i od tada je ugovorena jedna njegova izmjena i pet dodataka kojima su povećavana određena prava državnih službenika i namještenika, nije ugovoreno pravo na naknadu za prehranu tijekom rada. Da je to pravo ugovoreno za zaposlene u državnoj službi, zbog

zaštitne klauzule iz članka 109. TKU-a za javne službe, primjenjivalo bi se i na javne službe. Kolektivni ugovor za državnu službu je sklopljen na rok od četiri godine i njegovo trajanje istječe u svibnju 2026. godine.

Prema javno dostupnim informacijama, sindikati koji zastupaju interese zaposlenih u javnim službama su u pregovorima za osnovicu za plaće u 2026. godini, između ostalih zahtjeva, istakli zahtjev da se u dodatku TKU-u za javne službe ugovori pravo zaposlenih na naknadu za prehranu u visini 30,00 eura mjesečno. To je značajno manje od dozvoljenog neoporezivog primitka po toj osnovi. Vlada RH nije prihvatila zahtjeve sindikata i pravo nije ugovoreno, ni za zaposlene u državnoj ni za zaposlene u javnim službama.

Ipak, u praksi poslovanja ustanova javnih službi, brojni su primjeri da se zaposlenicima javnih službi isplaćuje naknada za prehranu.

Kako Vlada RH u državnom proračunu ne osigurava sredstva za materijalna prava zaposlenih koja nisu ugovorena kolektivnim ugovorom, **isplate se obavljaju iz drugih izvora**, najčešće iz vlastitih prihoda ostvarenih raznim aktivnostima ustanove.

Motiv za isplatu naknade za prehranu zaposlenih leži u poreznoj privlačnosti ovog primitka.

2. PITANJA KOJA TREBA UREDITI AKTOM POSLODAVCA KOJI ISPLAĆUJE ILI NA SVOJ TERET OMOGUĆAVA PREHRANU RADNIKA

Poslodavac kod kojega je ovlašteno tijelo donijelo odluku o isplati naknade za prehranu zaposlenicima ustanove, mora **utvrditi raspoložive izvore sredstava za isplatu naknade.** Odluka je valjana i provediva ako je prema posebnom propisu dozvoljeno za tu namjenu koristiti određeni izvor prihoda i ako su sredstva dostatna za planiranu namjenu.

Ivica Pranjić
dipl. oec.

Jednostavna nabava u EOJN RH – Konačni prijedlog Zakona o javnoj nabavi u Hrvatskom saboru

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. UVOD

Jednostavna nabava je nabava do vrijednosti praga iz članka 12., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 120/16, 114/22, dalje u tekstu: ZJN 2016). Na jednostavnu nabavu ne primjenjuju se odredbe ZJN-a iz 2016. god., već odredbe općeg akta naručitelja (pravilnika, odluke) o jednostavnoj nabavi koji donosi sam naručitelj.

Na središnjem državnom portalu za savjetovanja sa zainteresiranom javnošću (e-Savjetovanje), od 16. listopada 2025. godine bilo je otvoreno savjetovanje vezano za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi. E-savjetovanje zatvoreno je 15. studenog 2025. godine, a Izvješće o provedenom savjetovanju objavljeno je na poveznici: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=31742>. Vlada Republike Hrvatske je 11. veljače 2026. godine, na svojoj 146. sjednici, usvojila Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi i uputila ga u saborsku proceduru na dva čitanja.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi prihvaćen je 20. 2. 2026. godine u Hrvatskom saboru, u prvom čitanju (121 glas „za“ i 6 „suzdržanih“ glasova). Očekuje se priprema Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi koji će biti upućen u Hrvatski sabor na drugo čitanje i njegovo usvajanje. Novim rješenjima iz Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, prvi put će se na pravila provedbe jednostavne nabave primjenjivati i odredbe ZJN-a iz 2016.

Autor članka obrađuje pitanja vezana za jednostavnu nabavu kroz Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, praksu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (dalje: Državna komisija), Ministarstva gospodarstva Repu-

blike Hrvatske, dalje: Ministarstvo), Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (dalje u tekstu: VUS RH).

2. VRIJEDNOST JEDNOSTAVNE NABAVE U 2024. GODINI

Jednostavna nabava u pravilu čini cca 10 – 20 % ukupne vrijednosti javne nabave u RH. Vrijednosti jednostavne nabave temelje se na unosu podataka za predmete jednostavne nabave navedene u Planu nabave u registar ugovora u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH), te unosu dodatnih podataka od strane naručitelja – obveznika primjene ZJN-a 2016. u Statističko izvješće o javnoj nabavi. Podatke o jednostavnoj nabavi u EOJN RH naručitelji unose iz svojih evidencija. Ugovori o jednostavnoj nabavi predstavljaju značajnu mogućnost za gospodarske subjekte, osobito male i srednje poduzetnike (MSP) i novoosnovane gospodarske subjekte.

Na jednostavnu nabavu odnose se sljedeći članci ZJN-a 2016.: članak 4. (Načela javne nabave), članak 12. (Pragovi za primjenu Zakona), članak 15. (Jednostavna nabava), članci 16. – 19. (Procijenjena vrijednost nabave), članak 23. (Odvojena nabava) i članak 28. ZJN-a 2016. (Plan nabave i registar ugovora).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi u RH za 2024. godinu, ukupna vrijednost javne nabave u toj godini iznosi 14.340.590.803 EUR bez PDV-a. Ukupna vrijednost objavljenih ugovora i okvirnih sporazuma u 2024. godini iznosi 12.407.180.457 EUR bez PDV-a, vrijednost evidentirane jednostavne nabave iznosi 1.833.432.908 EUR bez PDV-a (iznos temeljen na unosu dodatnih podataka u EOJN RH od strane obveznika javne nabave), a vrijednost nabave za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava iznosi 12.875.249 EUR bez PDV-a.

* Jednostavna nabava u EOJN RH – Konačni prijedlog Zakona o javnoj nabavi u Hrvatskom saboru

dr. sc.
Silvija Zec Sambol
dr. med.

HRANA U SLUŽBI ZDRAVLJA

Integrativni pristup prehrani, mikrobiomu i prevenciji kroničnih bolesti

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. UVOD

U posljednjih nekoliko desetljeća kronične nezaražene bolesti postale su jedan od najvećih izazova suvremene medicine i javnog zdravstva.

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, kronične bolesti poput kardiovaskularnih bolesti, dijabetesa tipa 2, malignih bolesti i neurodegenerativnih poremećaja odgovorne su za više od 70 % ukupne smrtnosti u razvijenim zemljama.

Iako genetska predispozicija ima važnu ulogu u razvoju bolesti, sve veći broj istraživanja ukazuje na dominantan utjecaj okolišnih čimbenika i životnog stila.

Među njima prehrana zauzima posebno mjesto jer svakodnevno utječe na metaboličke procese, imunološki sustav i hormonsku regulaciju organizma.

U suvremenoj medicini prehrana se sve manje promatra isključivo kao izvor energije, a sve više kao kompleksan regulator bioloških funkcija.

Nutrijenti djeluju kao signalne molekule koje mogu aktivirati ili inhibirati različite metaboličke i upalne putove u organizmu.

Upravo zato kvaliteta prehrane postaje jedan od ključnih čimbenika očuvanja zdravlja i prevencije kroničnih bolesti.

2. PROMJENE U PREHRAMBENIM NAVIKAMA I METABOLIČKO ZDRAVLJE

Industrijalizacija prehrambenog sustava značajno je promijenila strukturu prehrane u modernim društvima. Tradicionalna prehrana temeljena na lokalnim, sezonskim i minimalno procesiranim namirnicama postupno je zamijenjena prehrambenim obrascem bogatim visokoproceniranom hranom.

Takva prehrana karakterizira visok udio:

- rafiniranih šećera
- rafiniranih ugljikohidrata
- industrijskih biljnih ulja
- aditiva i konzervansa.

Istodobno je smanjen unos prehrambenih vlakana, antioksidansa i mikronutrijenata koji imaju ključnu ulogu u održavanju metaboličke ravnoteže.

Ovaj paradoks dovodi do fenomena koji se u literaturi opisuje kao „**skrivena pothranjenost**“. Osoba može unositi dovoljnu ili čak povećanu količinu kalorija, ali istodobno imati nedostatak esencijalnih nutrijenata potrebnih za optimalno funkcioniranje organizma.

Posljedice takvog prehrambenog obrasca uključuju povećanu prevalenciju:

- metaboličkog sindroma
- inzulinske rezistencije
- pretilosti
- kronične sistemske upale.

3. MIKROBIOM I OS CRIJEVA – MOZAK

Jedno od najznačajnijih otkrića suvremene biomedicine odnosi se na ulogu crijevnog mikrobioma u regulaciji zdravlja. Ljudski probavni sustav nastanjuje izuzetno kompleksan ekosustav mikroorganizama koji uključuje trilijune bakterija, virusa i gljivica.

Crijevni mikrobiom sudjeluje u brojnim fiziološkim procesima, uključujući:

- metabolizam nutrijenata
- sintezu vitamina
- regulaciju imunološkog sustava
- modulaciju upalnih procesa.

* dr. sc. Silvija Zec Sambol, doktor integrativne medicine

Dunja Jakaša

Pratite našu Facebook stranicu i budite u tijeku

Kolegice i kolege, budimo povezani!

Rad u školi je dinamičan, a administracija je njegov temelj. Kako bismo jedni drugima bili podrška, pozivamo vas da pratite našu Facebook stranicu **Udruga tajnika i računovođa u školstvu** i aktivno sudjelujete u radu.

Pratite našu stranicu za:

- pravovremene obavijesti o zakonskim promjenama,
- stručna tumačenja i savjete,
- najave edukacija i seminara.

Budite u tijeku s propisima, razmijenite iskustva i olakšajte si radni dan.

Pratite nas i budite prvi koji ćete saznati za promjene u sustavu.

Vaša Udruga tajnika i računovođa u školstvu

ČLAN SI UDRUGE TAJNIKA I RAČUNOVOĐA U ŠKOLSTVU?

Imaš problem? - **Nazovi.**

Trebaš savjet? - **Nazovi.**

Imaš pritužbu na rad Udruge ili nisi zadovoljan radom Udruge?

- **Pošalji nam pritužbu.**

Želiš pomoći u radu Udruge? - **Prijavi se Udruzi.**

Svakog radnog dana nazovi Dunju Jakaša i prijavi problem od 7.00 do 15.00 sati
ili pošalji e-mail na: utirus@utirus.hr; ela.kovacic@utirus.hr ili dunja.jakasa@utirus.hr

Kontakt telefon: **021/221 276**

Ela Kovačić
dipl. iur.

IZVJEŠĆE SA STRUČNOG SKUPA U POREČU (17. – 20. ožujka 2026.)

PRIJAVITE SE
preko stranice:
www.utirus.hr
ili nas nazovite na:
021/221-276

20 GODINA IZVRSNOSTI, ZAJEDNIŠTVA I NOVIH STRUČNIH VIDIKA

Stručni skup održan u Poreču od 17. do 20. ožujka 2026. godine ostaje zabilježen kao jedan od najznačajnijih susreta u organizaciji **Kovačić konzaltinga i Udruge tajnika i računovođa u školstvu (UTIRUŠ)**. Posebnom sjaju ovog susreta doprinijela je velika obljetnica – 20 godina kontinuiranog publiciranja stručnog časopisa „Poslovni edukator“.

SVEČANO OTVARANJE I PODRŠKA STRUKE

Skup je započeo u svečanom tonu uz nadahnuti pozdravni govor gospodina **Antuna Kovačića, predsjednika Hrvatske udruge srednjoškolskih ravnatelja**. Ovim putem od srca mu zahvaljujemo na toplim riječima, ali i na tome što već godinama svojim dolaskom i aktivnim sudjelovanjem na našim seminarima daje neprocjenjivu podršku našem radu.

Njegova prisutnost potvrđuje snažnu sponu između ravnatelja, tajnika i računovođa u zajedničkom cilju unaprjeđenja sustava.

MENTALNO ZDRAVLJE I DOBROBIT ČOVJEKA KOJI JE U FOKUSU

Radni dio skupa otvorili smo temama koje su temelj svakog uspješnog rada – očuvanjem nas samih.

Darko Sambol održao je izuzetno zapaženo predavanje o **burnoutu (sindromu izgaranja)**, pružajući sudionicima odgovore za prepoznavanje i prevenciju stresa koji je u našem poslu sveprisutan.

Silvija Zec Sambol nadovezala se temom o **važnosti prehrane u održavanju zdravlja**, ističući kako stil

života izravno utječe na našu profesionalnu učinkovitost i dugovječnost. Ovaj „zdravi blok“ postavio je izvrstan ton za nastavak skupa, podsjetivši nas da je zadovoljan i zdrav pojedinac ključ svake uspješne ustanove.

AKTUALNA PROBLEMATIKA I ZAŠTITA DJECE

U stručnom dijelu programa **Ana Babić Pezo** održala je izvrsnu prezentaciju o **protokolu postupanja u situacijama zaštite djece**. S obzirom na kompleksnost i osjetljivost ove tematike, predavanje je izazvalo veliku pozornost, pružajući sudionicima jasne smjernice i sigurnost u postupanju u najtežim situacijama.

PRAVNI FORUM I VRHUNSKI AUTORITETI NA OKUPU

Posebnu težinu skupu dao je pravni blok u kojem su sudjelovali vodeći stručnjaci: **Darko Milković, mr. sc. Iris Gović Penić i dr. sc. Viktor Gotovac**.

Njihova su izlaganja bila izuzetno interesantna i poticajna, nudeći duboke pravne analize i odgovore na kompleksna pitanja iz prakse, što je sudionicima omogućilo najvišu razinu stručnog usavršavanja.

STRUČNA PODRŠKA TIMA KOVAČIĆ KONZALTING

Popodnevni sati bili su rezervirani za praktična izlaganja naših stručnjakinja. **Đurđica Šoić**, naša nova konzultantica, i **Ružica Vukobratović**, savjetnica u *Kovačić konzaltingu*, prezentirale su rješenja za svakodnevne izazove u radu ustanova. Njihova dostupnost i stručnost dodatno su osnažile povjerenje u naš tim.

www.eknjizara-kovacic.com

SPECIJALISTIČKI BLOK ZA RAČUNOVOĐE: VRHUNSKA STRUČNOST

Računovodstvena struka imala je iznimno sadržajan program podijeljen u dva bloka. Jutarnji dio vodili su **Ljiljana Vidić Rkman i Ivica Pranjić**, dajući precizne upute za tekuće izazove.

Popodnevni termin bio je rezerviran za istinske autoritete **dr. sc. Mariju Zuber i mr. sc. Mirjanu Mahović Komljenović**, čija su izlaganja sudionici popratili s iznimnom pažnjom, dobivši odgovore na najkompleksnija pitanja iz prakse.

AKTUALNOSTI IZ MINISTARSTVA I PROMOCIJA KNJIGE

Zadnji dan skupa dodatno je uljepšan najnovijim informacijama i aktualnostima iz **Ministarstva financija**, koje je stručno prezentirala gospođa **Martina Štefković**. Njezino izlaganje pružilo je sudionicima jasan uvid u predstojeće promjene, što je od neprocjenjive važnosti za planiranje poslovanja ustanova.

USPJEH EKNJIŽARE I PROMOCIJA NOVE KNJIGE DR. SC. JURICE BOTIĆA

Središnji događaj izložbenog dijela skupa bila je promocija nove knjige autora, **dr. sc. Jurice Botića**.

Štand **eKnjižare Kovačić** bio je središte okupljanja sudionika koji su pokazali izniman interes za novo stručno djelo.

O uspjehu promocije najbolje govori podatak da je knjiga prodana u rekordnom vremenu u velikom broju primjeraka, čime je još jednom potvrđeno povjerenje koje sudionici imaju u stručnost i autoritet dr. sc. Botića.

OPERATIVNA IZVRSNOST I STRUČNA PODRŠKA UTIRUŠ-A

Uspjeh skupa ne bi bio moguć bez angažmana članova udruge UTIRUŠ u organizaciji. Njihova posvećenost bila je vidljiva u svakom detalju, a njihova

stručnost u davanju odgovora na brojna pitanja iz svakodnevne prakse pružila je sudionicima dodatnu sigurnost u radu.

Posebno zahvaljujemo moderatorima: Sonji Feriz, Ljijani Crnogaj Marendić, Slađani Jakovljević Sočo i Blanki Sertić.

PREDAVAČI KAO PARTNERI I NOVE USLUGE

Naši konzultanti, **dr. sc. Jurica Botić i Đurđica Šoić**, bili su neprestano traženi za savjete i rješavanje problematike koja muči sudionike. Zbog velikog interesa od sada je u službenoj ponudi i godišnja pretplata na konzultantske usluge dr. sc. Botića i Đurđice Šoić.

INOVACIJA KROZ NOVI ČASOPIS „PEDAGOŠKI KOMPAS” I BREND „TIMETOTRUST22”

Uz obilježavanje jubilarnih 20 godina časopisa „Poslovni edukator”, najavili smo i „**Pedagoški kompas**” (besplatan za sve naše pretplatnike) te novi brend „**TimeToTrust22**”, čime širimo spektar podrške odgojno-obrazovnim ustanovama.

IZLET U TRST I NOSTALGIJA UZ MIRIS KAVE I TRŠĆANSKU BURU

Poseban emotivni trenutak bio je izlet u Trst. Dok nas je šibala prava tršćanska bura, šetnja do legendarnog *Ponte Rossa* probudila je uspomene na neka prošla vremena i početke naših prvih „šopinga” kada smo odlazili po popularne *levisice*.

ZAKLJUČAK

Obilježavanje 20 godina časopisa u Poreču bilo je slavlje znanja i prijateljstva. Uz novu knjigu dr. sc. Botića u rukama i nove planove za budućnost, kućama smo se vratili ispunjeni i spremni za nove pobjede.

Hvala vam što ste dio naše uspješne priče!

Ela Kovačić

PIŠITE NAM NA:
kovacic.konzalting@gmail.com

STRUČNO USAVRŠAVANJE ZA RAVNATELJE I TAJNIKE U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

Program: STRUČNI KONZULTANT ZA RADNO MJESTO
RAVNATELJA I TAJNIKA ŠKOLE

Opis: Stručna konzultantica vodi ravnatelje i tajnike kroz rad škole tijekom cijele godine, pružajući kontinuiranu podršku u svim administrativnim i upravljačkim procesima.

Stručni konzultant: Đurđica Šoić, dipl. iur.

Trajanje: 12 mjeseci

Cijena godišnje usluge: 505,00 EUR + PDV (631,25 EUR s PDV-om)

Zašto odabrati podršku Đurđice Šoić?

BOGATO ISKUSTVO: Donosi konkretna rješenja koja štede vrijeme i smanjuju stres u svakodnevnom radu.

PERSONALIZIRAN PRISTUP: Svaka je ustanova priča za sebe, stoga je usluga krojena prema vašim specifičnim izazovima.

FOKUS NA RAST: Identificirajte prepreke prije nego što postanu problemi postavite temelje za održiv razvoj svoje ustanove. Od strateškog planiranja do rješavanja svakodnevnih izazova.

KONTAKTIRAJTE NAS VEĆ DANAS!

Saznajte kako vam stručnost Đurđice Šoić može pomoći u ostvarivanju vaših ciljeva!

kovacic.konzalting@gmail.com

KOVAČIĆ
KONZALTING

021 / 208 976

STRUČNO USAVRŠAVANJE ZA RAVNATELJE

U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA TE PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA

Program: STRUČNI KONZULTANT ZA RADNO MJESTO RAVNATELJ

Opis: Stručni konzultant vodi ravnatelje kroz rad ustanove tijekom cijele godine, pružajući kontinuiranu podršku u svim administrativnim i upravljačkim procesima.

Stručni konzultant: *dr. sc. Jurica Botić*

Trajanje: 12 mjeseci

Cijena godišnje usluge: **500,00 EUR + PDV** (625,00 EUR s PDV-om)

Želite li da vaša ustanova bude mjesto izvrsnosti?

Kovačić konzalting nudi vam jedinstvenu priliku za suradnju s *dr. sc. Juricom Botićem*, iskusnim stručnjakom u obrazovanju, koji će vam pomoći da ostvarite sve svoje ciljeve.

Zašto odabrati nas?

INDIVIDUALNI PRISTUP: Svaka je ustanova jedinstvena, pa su takve i naše usluge.

ZNANJE I ISKUSTVO: dr. sc. Jurica Botić vodeći je stručnjak u području obrazovanja.

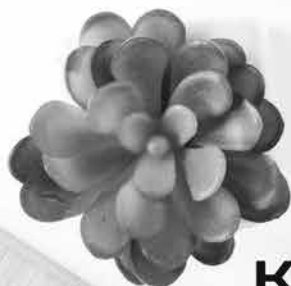
PRAKTIČNA RJEŠENJA: Dobivate konkretne odgovore na konkretna pitanja i strategiju rada koju možete odmah primijeniti.

CJELOVITA PODRŠKA: Od strateškog planiranja do rješavanja svakodnevnih izazova.

KONTAKTIRAJTE NAS VEĆ DANAS!

Saznajte kako možemo pomoći u ostvarivanju vaših ciljeva!

kovacic.konzalting@gmail.com

KOVACIĆ
KONZALTING

021 / 208 976

TimeToTrust22

timetotrust22

www.timetotrust22.com

INSPIRED BY THE FEAR OF BEING AVERAGE

Naš prvi proizvod je planer,
a najbolje tek dolazi!

timetotrust22

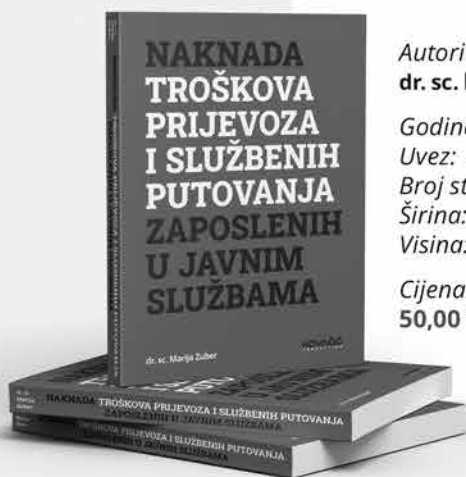

www.timetotrust22.com

Vaš partner u stjecanju stručnog znanja i kompetencija

Naša **e-knjižara Kovačić** nudi sve što vam je potrebno za profesionalni razvoj i osobni napredak.

- Otkrijte svijet znanja u samo nekoliko klikova
- Stručna literatura kad god vam zatreba!

Autorica:
dr. sc. Marija Zuber

Godina izdanja: 2024.
Uvez: Meki
Broj stranica: 156
Širina: 165 mm
Visina: 235 mm

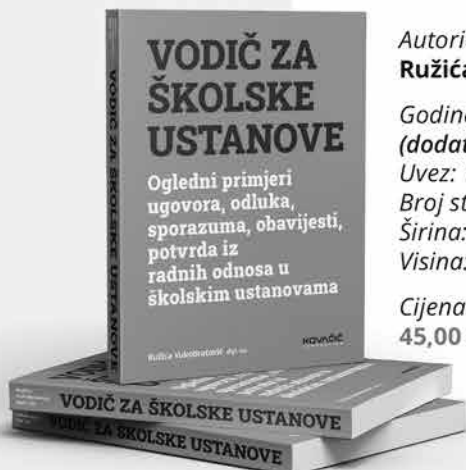
Cijena:
50,00 € (uključen PDV)

Autorica:
Ružića Vukobratović, dipl. iur.

Godina izdanja: 2025.
Uvez: Online izdanje
Broj stranica: 58
Širina: 165 mm
Visina: 235 mm

Cijena:
10,00 € (uključen PDV)

Autorica:
Ružića Vukobratović, dipl. iur.

Godina izdanja: 2024.
(dodatak časopisu br. 4/2024)
Uvez: Online izdanje
Broj stranica: 119
Širina: 205 mm
Visina: 275 mm

Cijena:
45,00 € (uključen PDV)

Godina izdanja: 2025.
Uvez: Meki
Broj stranica: 140
Širina: 165 mm
Visina: 235 mm

Cijena:
9,00 € (uključen PDV)

NARUČITE SVOJ PRIMJERAK!

PRETPLATITE SE

na časopis „Poslovni edukator” za 2026. godinu

KOVAČIĆ
KONZALTING

Ako trebate pouzdan časopis i besplatne neograničene telefonske konzultacije i pisane odgovore, pretplatite se na tiskano i *online* izdanje časopisa „Poslovni edukator” u izdanju Kovačić konzaltinga za 2026. godinu.

PRETPLATOM OSTVARUJETE:

- **5 brojeva časopisa u tiskanom i *online* izdanju** s praktičnom obradom aktualnih tema
- minimalno **30 brojeva *online* AKTUALNOSTI**, kao dodatak časopisu
- **neograničene besplatne telefonske i pisane konzultacije** od strane iskusnih savjetnika (svi su autori u časopisu) svakog dana u tjednu
- neograničen broj pisanih odgovora
- poslovne obavijesti putem Kovačić konzalting *e-mail* servisa
- **brzo informiranje** o aktualnostima **putem newslettera Aktualno**
- popuste za naše webinare, seminare i izdane knjige.

Godišnja pretplata na časopis „**POSLOVNI EDUKATOR**” za **2026. godinu**, koja obuhvaća **tiskano i *online* izdanje** (5 brojeva), ***online* dodatak „Aktualnosti”** (minimalno 30 brojeva na aktualnu temu), sve **dodatne usluge** te **newsletter „Aktualno”**, iznosi **250,00 eura** (cijena bez PDV-a). Cijena s uključenim PDV-om iznosi **282,50 eura**.

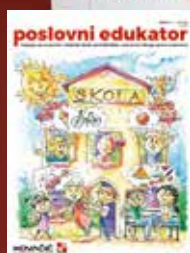
Mole se pretplatnici da izvrše narudžbu i obavezno navedu broj narudžbenice. Iako se pretplatnički odnos za stare pretplatnike iz 2025. god. nastavlja u sljedećoj 2026. god., osim ako nisu otkazali pretplatu za 2026. god. do 31.12.2025. god. na: kovacic.konzalting@gmail.com. Molimo Vas da izvršite narudžbu zbog ispostavljanja računa na kojemu je potrebno napisati broj Vaše narudžbenice.

Uz pretplatu na časopis u tiskanom i digitalnom obliku, nudimo i online dodatak „Aktualnosti” koji izlazi svaki mjesec. Svi pretplatnici dobivaju na poklon Planer TimeToTrust22 i kemijsku olovku našeg brenda, a svi novi pretplatnici koji se odluče za pretplatu dobivaju i knjigu Računski plan.

KOVAČIĆ
KONZALTING

20 GODINA S VAMA

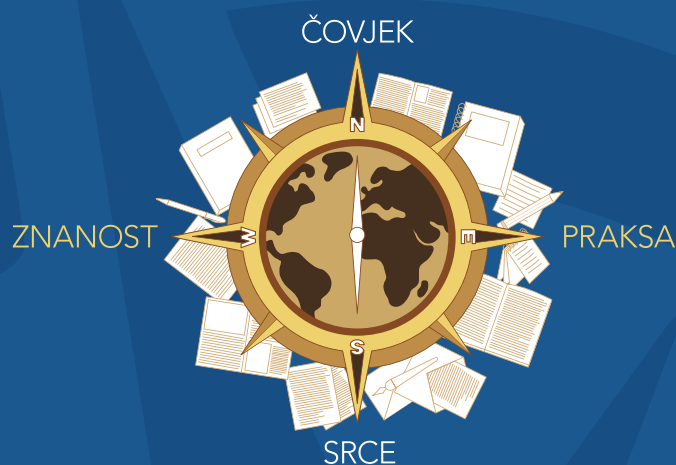
ČASOPIS POSLOVNI EDUKATOR

KOVAČIĆ
KONZALTING

PEDAGOŠKI KOMPAS

Časopis koji ne prati promjene – on ih usmjerava!

Svijet se mijenja brže od školskih programa. Informacija je previše, a pravih putokaza premalo. **Pedagoški kompas** novi je glas u odgoju i obrazovanju koji spaja znanost, praksu i srce.

Zašto čitati Pedagoški kompas?

- **Izvan okvira:** Istražujemo ono što se može, a ne samo ono što se mora.
- **Cjelovit put:** Povezujemo prve korake u vrtiću s izazovima fakultetskih dvorana.
- **Most znanja:** Pretvaramo znanost u rješenja primjenjiva već sutradan.
- **Glas zajednice:** Od odgojitelja i profesora do same djece.
- **Čovjek u središtu:** Fokus na emocionalnu inteligenciju i karakter, a ne samo na ocjene.

„Pedagogija više nije samo skup pravila, već živi organizam koji čuva ono najvažnije – čovjeka.“

PRVI BROJ IZLAZI U TRAVNJU 2026.

Pronađite svoju stranu svijeta u sustavu koji se ne prestaje vrtjeti.

PREDBILJEŽI SE I POSTANI DIO ZAJEDNICE KOJA USMJERAVA PROMJENE.

NAPOMENA ZA PRETPLATNIKE:

Za korisnike časopisa „Poslovni edukator“, Pedagoški kompas potpuno je **besplatan!**